duiding

Aanhoudende slakkendruk dwingt ook landbouwers tot maatregelen

duiding

Door het extreem natte voorjaar is de slakkendruk historisch hoog. Bij tuincentra ligt de vraag naar korrels en andere bestrijdingsmiddelen twee keer zo hoog als normaal en werden al lege schappen genoteerd. Ook in de professionele land- en tuinbouw veroorzaken de slakken problemen. Zo wordt er bijvoorbeeld in de bietenteelt op grote schaal korrels gestrooid. “Dit jaar is uitzonderlijk. Dat hebben we nog niet eerder gezien.”

27 MEI 2024

Lees meer over:
akkerbouw
slak
gewasbescherming

Eerder deze maand berichtten de kranten over extreme slakkendruk in tuinen. Sinds begin oktober vorig jaar regent het bijna dagelijks. Het grondwaterpeil zit op een recordniveau voor deze tijd van het jaar. "Doe daar nog een beetje warmte bij en dan heb je droomcondities voor slakken", zegt Natuurpunt in een mededeling. "Die houden al een aantal weken een stevig feestje: met meer dan 25 stuks per vierkante meter gaan ze elk kiemplantje te lijf." Ze hebben het daarbij vooral gemunt op bloemdragende planten, terwijl ze de grassen links laten liggen.

Als gevolg van de slakkendruk rapporteren de tuincentra een stormloop op korrels en andere bestrijdingsmiddelen. “Er zijn twee keer zoveel bestrijdingsmiddelen verkocht dan in normale jaren”, vertelt Vanessa Saenen, woordvoerder van Arvesta, de groep boven de Aveve-winkels, één van de grotere spelers in de markt van tuincentra. Dat wordt bevestigd door koepelorganisatie Belgische Tuincentra Vereniging. “Winkels raken door hun voorraden heen en in sommige gevallen was er al sprake van lege schappen.” Voor de consumentenmarkt zijn er verschillende bestrijdingsmiddelen. Zo zijn er de slakkenkorrels, maar ook producten die een fysieke barrière vormen tegen slakken, zoals lavagruis, of biologische producten zoals aaltjes.

Nat najaar vormde optimaal broedseizoen

Ook de professionele land- en tuinbouw ondervindt veel overlast. Inagro-onderzoeker Jonathan De Mey geeft aan dat vorig najaar ook nat was en daarmee een uitstekend broedseizoen vormde voor de slakken. “Hierdoor zijn er veel eitjes uitgekomen en daarvan zien we nu in combinatie met de vochtigheid de gevolgen.” Om landbouwers van advies te voorzien tuigde het deze week een landingspagina op met informatie.

Volgens De Mey heeft ook de grondbewerking impact op de slakkendruk. “Bij een grof teeltbed hebben de slakken meer plaatsen om zich overdag onder te schuilen dan bij een fijnmazig teeltbed. De Inagro-onderzoeker stelt dat monitoring belangrijk is om slakkenkorrels gericht en preventief in te zetten. “In Frankrijk is hiervoor een systeem op de markt en wordt monitoring ook gepromoot.”

Verschillende teelten hebben verschillende drempelwaardes. De Mey: “Voor bijvoorbeeld de sla- en kolenteelt is een slak per vierkante meter al aanleiding om te gaan bestrijden, terwijl erwten 12 slakken per vierkante meter kunnen verdragen.” Op zijn onderzoekspercelen ziet Inagro de slakkendruk van Natuurpunt (25 per m2) niet terug, maar met vier slakken per vierkante meter is de druk toch wat hoger dan normaal rond deze tijd van het jaar.

Slakkenoverlast in de bieten

Dat wordt beaamd door Erwin Boonen, directeur landbouwgrondstoffen van Tiense suiker. Het komt volgens hem wel eens vaker voor dat bietentelers last hebben van slakken en bestrijdingsmiddelen inzetten, maar dit jaar is uitzonderlijk. “Slakkenvraat zorgt voor afstervende planten. Lege plekken kunnen door de bestaande planten opgevuld worden, maar in uitzonderlijke gevallen moet er ook opnieuw ingezaaid worden”, vertelt hij.
Deze inzaai is een ander probleem van de bietentelers. Door de extreme regenval is er nog maar 97 procent van het areaal ingezaaid. “Vorig jaar was het ook een extreem voorjaar, maar toen zaten half mei alle bieten in de grond”, vertelt Boonen. De late inzaai beperkt het aantal groeidagen en doet vrezen voor lagere opbrengsten.
In de land- en tuinbouw kunnen slakkenkorrels op basis van metaldehyde en ijzerfosfaat ingezet worden. Metaldehyde kan leiden tot vervuiling van het water in drinkwaterwingebied, in meerdere Europese landen is metaldehyde trouwens niet meer toegestaan. Inagro adviseert dan ook dit middel niet in te zetten op de randen van percelen. In de toekomst is het wellicht mogelijk om een combinatie te maken met een relatief duurder bestrijdingsmiddel op basis van aaltjes.

Goede resultaten met biologische korrel

De onderzoeksinstelling behaalde daarnaast goede resultaten met slakkenkorrels op basis van ijzerfosfaat. “Dat is een goed voorbeeld van een biologisch bestrijdingsmiddel dat ook in de gangbare teelt prima ingezet kan worden.” De korrels moeten best twee keer gestrooid worden, met een interval van 14 dagen. Waar metaldehyde inwerkt op de slijmcellen van de slakken, werkt ijzerfosfaat op het verteringssysteem van de slak en zorgt ervoor dat ze wegkruipen. “Hierdoor is er minder tastbaar resultaat en zijn boeren nog geneigd metaldehyde in te zetten, maar dat is dus niet nodig”, aldus De Mey.
Ook biologische bedrijven die het zerofyto-principe aanhouden, grijpen onder de huidige omstandigheden noodgedwongen naar deze korrel. Andere biologische boeren experimenteren met de inzet van aaltjes of houden ’s avonds ook vangrondes om slakken manueel te verwijderen. Eén van deze telers is CSA-boer Koen Tierens uit Kampenhout. Hij heeft nog een andere reden voor deze arbeidsintensieve aanpak. “Door ze manueel te verwijderen overloop ik regelmatig de planten en weet ik beter hoe de verschillende teelten ervoor staan. De slakken veroorzaken in zijn geval vooral schade aan de sla, maar ook kleine basilicumplanten zien af.
Alhoewel de slakkendruk enorm is, is dit voor Tierens overigens een minder groot probleem op dit ogenblik. De CSA-boer wordt vooral geplaagd door de aanhoudende regenval die delen van zijn perceel onder water zet. “Ik heb nog geen aardappelen gepoot en de wortelen heb ik vorige week ingezaaid. Dat is anderhalf maand later dan normaal en doordat de grond doorweekt is, vrees ik voor de opkomst.”

Uitgelicht
Grondwaterstanden borrelen tot nieuwe hoogtes
nieuws
Niet zo lang geleden beleefde België vijf kurkdroge zomers op zes jaar tijd, maar dat lijkt een ver verleden. 2024 wordt geteisterd door onophoudelijke regenbuien, en het gron...
8 MEI 2024
Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving / Belga

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |